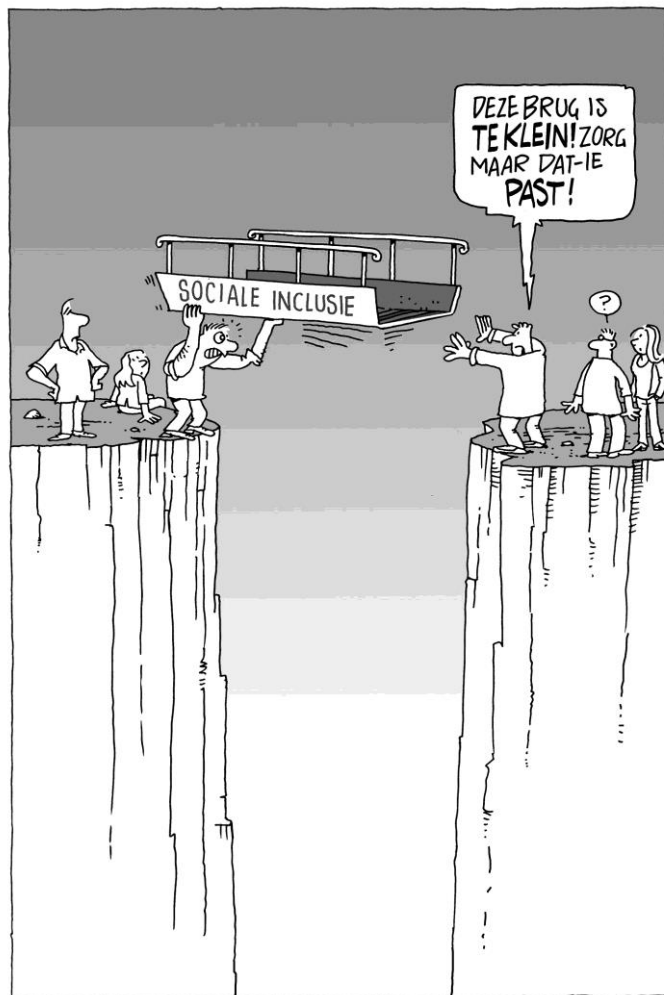

Samenwerking in taal heeft impact voor de zorg

*Maurice de Greef
Vrije Universiteit Brussel*

Werken aan laaggeletterdheid: lange adem!!

Waarom is dat nu zo lastig?

1. Stigmatisering helpt niet:

- geeft urgentie aan,
- maar schrikt groep af!

1. Veiligheid is noodzakelijk:

- De eerste stap duurt laaaaaaaang!
- Een bibliotheek is niet altijd de eerste stap!

1. Diversiteit voorop:

- Regionaal = setting the scene
- Lokaal bepaalt

2. Vindplaatsen zijn er voor eigen doel:

- Ik kom om te sporten, niet om naar een leertraject te worden toegeleid
- Ik kom voor mijn kind, niet voor mezelf

3. Vindplaatsen krijgen al heel wat op hun bord:

- Befaamde 10 minuten bij huisarts
- Intake bij UWV / Sociale Dienst

Barack Obama:

*"Change will not come
if we wait for some
other person or some
other time.
We are the ones we've
been waiting for.
We are the change
that we seek."*

Versterken van vaardigheden

- **PIAAC onderzoek toont koppositie van o.a. Finland (taal, rekenen en probleemoplossend vermogen)**

(Buisman et al., 2013)

- **55.7% beroepsbevolking neemt deel aan trajecten volwassenen-educatie**

(Grotluschen et al., 2016)

Blijvende gezondheidsproblemen lage SES

- Laagopgeleiden leven gemiddeld 6 jaar korter en 19 jaar minder in goed ervaren gezondheid (RIVM, 2014)
- Mensen met een lage SES zijn vaker depressief (Groffen et al., 2013)
- Relative Index of Inequality geeft aan, dat mensen met een lage SES (RIVM, 2014):
  - 5.32 meer kans hebben op combinatie van roken, overgewicht en overmatig alcoholgebruik
  - 4.18 meer kans op slecht ervaren gezondheid
- Lage SES heeft relatie met gezondheidsproblematiek

Investeren in taal: impact op gezondheid

- 1. Rokers:** Ouders en jongens die een lagere mate van geletterdheid hebben roken naar alle waarschijnlijkheid meer (Conwell et al, 2003; Frederickson et al., 1995)
- 2. Overgewicht:** Hoe betere gezondheidsvaardigheden men heeft, hoe beter het BMI (Body Mass Index) is (Cunha et al., 2014)
- 3. Lichamelijk inactief:** Hoe hoger het niveau van geletterdheid hoe positiever men de eigen fysieke gezondheid inschat (Houtkoop et al., 2012)
- 4. Diabetes:** Diabetespatiënten met inadequate gezondheidsvaardigheden kregen meer oogklachten en ziekten met bloedvaten dan diabetespatienten met betere gezondheidsvaardigheden (Schillinger et al., 2012)
- 5. Depressie:** Mensen met een lagere mate van geletterdheid hebben eerder kans hebben op een depressie dan mensen met een hogere mate van geletterdheid (Gazmararian et al., 2000; Zaslou, 2001)

Doorverwijzing vanuit zorg is noodzakelijk

1. Veel laagopgeleiden en laaggeletterden komen regelmatig bij de huisarts voor “kwaaltjes”, waar huisarts eigenlijk geen raad mee weet
2. Als de zorg er nu voor zorgt, dat informatie beter toegankelijk is (picto’s) dan komt men minder snel bij huisarts
3. Daarnaast helpt doorverwijzen naar een leertraject: Na volgen van een leertraject krijgt circa 50% betere psychische gezondheid
4. Hoe dan? Laten invullen, samenvatten, omschrijven, doorvragen

Wanneer wordt het een succes?

1: Outcome

***Als we niet trots zijn
op sec ons aanbod!!***

2: Doel

***Als we niet maatschappelijk
mensen gaan activeren om
sociaal te participeren en
vervolgens een kansrijke
participatiecommunity kunnen
maken, waar iedereen iets doet!!***

3: Deelnemer

***Als je denkt aan
de deelnemer i.p.v. aan de groep!!***

4: Voortplanting

***Als we stoppen met
startsubsidies zonder compost!!***

5: Multisectoraal

***Als we streven naar Gaudi i.p.v.
een huisschilder!!***

6: Boodschap

***Als we McDonald's
met een boek combineren
i.p.v.
een krantverkoper
voor de boekwinkel zetten!!***

7: Communicatiekanalen

***Als we LinkedIn
vervangen door Pinterest!!***

8: Multisectorale betrokkenheid

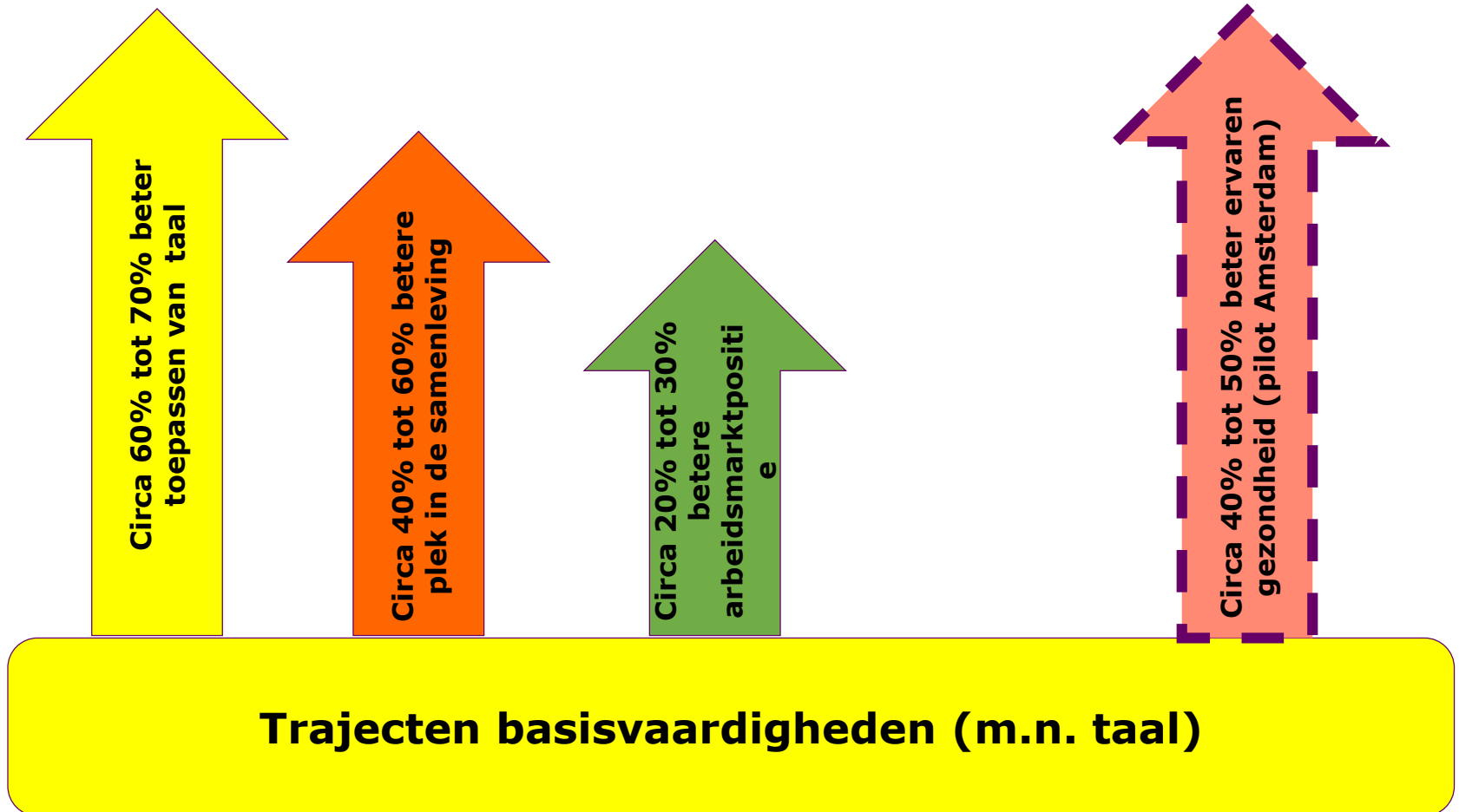
***Inderdaad samen
en elkaar iets gunnen!!***

9: Vallen & opstaan

***Als we gaan geloven in de tekst van
Herman van Veen: We moeten
rennen, springen, vliegen, duiken,
vallen, opstaan en weer doorgaan!!***

Impact?

Onderzoek onder circa 7000 deelnemers

Koersen op **Kansen** **Geletterdheid**

